

نظام جامع یادگیری

جلسه اول و دوم و سوم

استاد : سرکار خانم دکتر انصاری

جمع آوری: علی محمدی

پاییز ۱۳۹۵

ارزشیابی

- حضور فعال در کلاس درس ۲ نمره

- انجام تکالیف کلاسی ۲ نمره

- انجام پروژه ۴ نمره

- آزمون کتبی ۱۲ نمره

نظام های آموزشی

۱- نظام آموزش حضوری

۲- نظام آموزش از راه دور

۳- نظام آموزش تلفیقی

۱- نظام آموزش حضوری

- برنامه ها و فعالیت های نظام آموزشی بصورت حضوری و در مکان و زمان مشخصی برگزار می گردد و مدرسان بی واسطه به فراگیران آموزش می دهند. این امر با محدودیت های زیادی مانند (نیاز به سفر ، قید زمان و مکان، هزینه های بیشتر، عدم آزادی در انتخاب دوره ها و...) همراه است.

نظام آموزش حضوری چه
مزایایی دارد؟

۲- نظام آموزش از راه دور

– بین مدرس و فراگیر فاصله زمانی و مکانی وجود دارد.

– برای اولین بار در ایران در سال ۱۳۵۰ در دانشگاه ابوریحان بیرونی به طریق «مکاتبه ای» شکل گرفت. امروزه یادگیری از راه دور با استفاده از امکانات پست الکترونیکی، ویدیو، تلویزیون کابلی، یا هر تکنولوژی مرتبط با اینترنت از قبیل تابلوی پیغام ها، اتاق گفتگو و کنفرانس های رایانه ای یا ویدیویی امکان پذیر است.

– در واقع آموزش از راه دور می تواند به عنوان ابزاری برای یادگیری مکمل نیز بکار گرفته شود (جلالی ۱۳۸۱).

۳- نظام آموزش تلفیقی

- ترکیبی از آموزش حضوری و از راه دور است.
- این نظام آموزشی ادعا می کند ضمن استفاده از مزایای هریک از دونوع نظام آموزشی، بر محدودیت های هریک از آنان فایق می آید.
- گسترش فناوری های نوین امکان استفاده از این رویکرد را فراهم آورده است.

نسل اول – نظام های مکاتبه ای

- آموزش مکاتبه ای
- نظریه های یادگیری مورد استفاده : رفتارگرایی .
- رسانه های آموزشی: بیشتر از رسانه های نوشتاری استفاده می شد.

نسل دوم – نظام های آموزشی رادیو تلویزیونی

- آموزش مبتنی بر رسانه های شنیداری و شنیداری- دیداری
- نظریه های یادگیری مورد استفاده : نظریه های رفتارگرایی و شناخت گرایی
- رسانه های آموزشی: رسانه های شنیداری چون رادیو و شنیداری-دیداری چون تلویزیون.

نسل سوم – نظام های چند رسانه ای

- آموزش مبتنی بر کامپیوتر
- نظریه های یادگیری مورد استفاده : رفتارگرایی و شناخت گرایی و ساختارگرایی.
- رسانه های آموزشی: مانند لوح فشرده و دیگر نرم افزارهای کامپیوتری .

نسل چهارم - نظام های اینترنتی

- آموزش مبتنی بر شبکه است .
- نظریه های یادگیری مورد استفاده : رفتارگرایی و شناخت گرایی و ساختارگرایی
- رسانه های آموزشی: از جمله فرارسانه های آموزشی (اینترنت و اینترنت).

نسل پنجم – هوش مصنوعی (وب معنایی)

- همانند نسل چهارم آموزش مبتنی بر شبکه است اما توانسته است «هوش مصنوعی» را به توانایی های شبکه اضافه کند.
- نظریه های یادگیری مورد استفاده : رفتارگرایی و شناخت گرایی و ساختارگرایی
- استفاده از رسانه های آموزشی مانند فرارسانه های آموزشی (اینترنت و اینترنت) به همراه شخصی سازی محیط مد نظر است. تیلور به عنوان الگوی یادگیری هوشمند و انعطاف پذیر آن را بیان نمود.
- کارکردهای هوشمندی همچون ارائه پاسخ خودکار به سوالاتی که از طریق پرتابل ها مطرح می شوند.

در کشور ما کدام یک از
نسل های آموزش از راه دور
مورد استفاده است؟

تعریف یادگیری الکترونیکی

- یادگیری الکترونیکی از نظر «بلوک» به یادگیری اطلاق می شود که از طریق اینترنت صورت می گیرد.
- از نظر «مازی» یادگیری الکترونیکی، فناوری شبکه را برای طراحی، انتخاب، اداره و توسعه آموزش به کار می برد.
- از نظر «نیکولز» (۲۰۰۳)، یادگیری الکترونیکی بهره گیری از ابزار های تکنولوژیکی گوناگون است که یا مبتنی بر «وب» بوده و یا توسط آن منتشر می گردد و در خدمت اهداف آموزشی هستند.
- به طور کلی یادگیری الکترونیکی به آن نوع یادگیری گفته می شود که در محیط شبکه به وقوع می پیوندد که در آن مجموعه ای از تکنولوژی های چندرسانه ای، فرارسانه ای و ارتباطات از راه دور به خدمت گرفته می شود(دی.آر.گریسون و تری آندرسون، ترجمه زارعی زوارکی و صفایی موحد، ۱۳۸۴).

به عقیده «کراس» که خیلی ها وی را به عنوان مخترع واژه یادگیری الکترونیکی می دانند، یادگیری الکترونیکی دارای شش مشخصه زیر است:

- ۱- یادگیری الکترونیکی توسط اینترنت صورت می گیرد.
- ۲- یادگیری الکترونیکی با جدیدترین اطلاعات همراه است.
- ۳- یادگیری الکترونیکی می تواند مجموعه ای از روش های آموزشی را در بر داشته باشد (نظیر کلاس های مجازی، همکاری دیجیتالی، شبیه سازی و...)
- ۴- یادگیری الکترونیکی مبتنی بر یادگیری بوسیله تلاش و کوشش توسط خود فراگیر با بهره گیری از تکنولوژی های جدید است.
- ۵- یادگیری الکترونیکی قابلیت انجام فرایندهای اداری و مدیریتی از قبیل ثبت نام، پرداخت شهریه، نظارت بر روند اجرای فعالیت های دانشجو، تدریس و نظارت و اجرای ارزشیابی را از راه دور فراهم می سازد.
- ۶- یادگیری الکترونیکی فراگیر محور است و به ویژگی های فردی فراگیران توجه می شود (دی.آر.گریسون و تری آندرسون، ترجمه زارعی زوارکی و صفایی موحد، ۱۳۸۴).

جمع بندی تعریف یادگیری الکترونیکی (e-learning):

– یادگیری الکترونیکی نزد افراد مختلف ، مفهوم متفاوتی دارد.

۱. برخی فرایندهای **مبتنی بر کامپیوتر** در این صورت یادگیری الکترونیکی ، عرضه محتوا از طریق اینترنت، اینترانت، ماهواره، لوح فشرده و نظایر آن است.

۲. برخی دیگر در توصیف یادگیری الکترونیکی تنها به **حامل اطلاعاتی جهانی** یعنی اینترنت توجه کرده اند. کسانی که این چشم انداز را پذیرفته اند یادگیری الکترونیکی را در آموزش به صورت **برخط** می دانند.

واقعیت آن است که **ارایه تعریفی دقیق** از یادگیری الکترونیکی دشوار است. اما تعریفی که بیشتر امروزه مورد تمرکز است **دیدگاه دوم** است.

تمایز بین یادگیری الکترونیکی و آموزش الکترونیکی

- آموزش الکترونیکی دارای چارچوب و قوانین است و توسط سازمان خاصی برنامه ریزی می شود در صورتی که یادگیری الکترونیکی فردی است و چارچوب خاص ندارد.
- آموزش درونداد است و یادگیری برونداد
- نظام آموزش الکترونیکی به عنوان یک subsystem در نظام آموزش از راه دور مجموعه قوانین آموزشی بر این نظام مترتب است.
- برای نظام آموزش الکترونیکی یک سازمان یا موسسه ای وجود دارد که طراحی، اجرا، مدیریت و ارزشیابی می کند.

مزایای یادگیری الکترونیکی:

- ۱- عدم نیاز به رفت و آمدهای طولانی و خسته کننده جهت یادگیری.
- ۲- عدم وابستگی کلاس درس به زمان خاص.
- ۳- دسترسی به محتوای دروس ارائه شده در هر زمان، در هر مکان و به دفعات از طریق اینترنت.
- ۴- تعامل مستقیم با اساتید از طریق کلاسهای برخط.
- ۵- عدم نیاز به حضور فیزیکی استاد و فراگیر در کلاس درس.
- ۶- کاهش زمان و هزینه ی رفت و آمد برای فراگیران.
- ۷- امکان ثبت فعالیت ها و پیشرفت فراگیران توسط استاد.
- ۸- جامعیت ، فراگیری، پویایی، روزآمدی و رفع نیاز آموزشی در زمان دلخواه.
- ۹- افزایش کیفیت ارائه دروس (به دلیل ارائه ی دروس به صورت چندرسانه ای).
- ۱۰- افزایش میزان اثربخشی و بازدهی آموزشی (به دلیل حذف محدودیت های زمانی و مکانی).
- ۱۱- پشتیبانی تعداد زیادی فراگیر در یک کلاس.
- ۱۲- پشتیبانی آموزشی مستقیم و برخط برای هر درس توسط دستیار آموزشی دروس.

مقایسه آموزش سنتی و امروزی

مؤلفه های آموزشی	نگرش سنتی قرن ۱۹ و ۲۰	نگرش امروزی
تلقی نسبت به آموزش و یادگیری	فردی	اجتماعی
راهبرد آموزش	از بالا به پایین	از پایین به بالا
روش های مدیریت آموزشی	سازمان یافته	انعطاف پذیر
نوع سیستم	ثابت و پایدار	تغییر پذیر (با نیازهای جامعه)
محور تاکید	رقابت	مشارکت
محوریت برنامه	معلم محور	فراگیر محور
وظیفه یادگیرندگان	ذخیره مطالب (غیر فعال)	مدیریت اطلاعات و تولید دانش (فعال)
روابط مربیان و یادگیرندگان	دانا - نادان	اجتماع یادگیرندگان
نقش مربیان	منبع و ارایه دهنده اطلاعات	تسهیل کننده یادگیری
تولید محتوا در فرایند یاددهی - یادگیری	عدم تولید محتوا	حاصل کار گروهی
دوره آموزشی	از ابتدایی تا آموزش عالی	آموزش برای تمام عمر
هدف آزمون	ارتقا به دوره بالاتر	تعیین دستیابی به اهداف آموزشی

